Förordning om ändring i förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser

Utfärdad Klicka här för att ange datum.

Regeringen föreskriver[1] i fråga om förordningen (2020:1180) om vissa utsläpp av växthusgaser

dels att nuvarande bilaga ska betecknas bilaga 1,

dels att 1 kap. 1–3 och 9 §§, 3 kap. 1, 2, 6, 14 och 15 §§, 4 kap. 2 §, 6 kap. 2–4 §§, 9 kap. 2 och 5 §§, 10 kap. 5 § och 11 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 3 a kap., två nya paragrafer, 9 kap. 5 a § och 11 kap. 4 §, och en ny bilaga, bilaga 2, av följande lydelse.

1 kap.

1 §[2] Denna förordning innehåller bestämmelser om tillämpningen av lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser. Förordningen kompletterar

– EU-förordningar som har antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959, (utsläppshandelsdirektivet), och

– Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/757 av den 29 april 2015 om övervakning, rapportering och verifiering av koldioxid-utsläpp från sjötransporter och om ändring av direktiv 2009/16/EG (EU:s MRV-förordning) och EU-förordningar som antagits med stöd av EU:s MRV-förordning.

Förordningen är meddelad med stöd av

– 7 § 1 lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 1–7 §§ och 3 a kap. 1–6 §§,

– 7 § 2 lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 9 a och 9 b §§,

– 11 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 4 kap. 3 §,

– 11 a § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 4 kap. 1 a och 11–17 §§

– 12 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 8 och 10 §§, 3 a kap. 7–9 §§ och 4 kap. 6 §,

[1] Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959. Se även Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

[2] Senaste lydelse 2024:000.

– 13 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 14 §, 3 a kap. 15 §, 4 kap. 1, 2 och 7–8 c §§ och 4 a kap. 1–4 §§,
– 15 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 5 kap. 3, 8–11 och 13–17 §§ och 11 kap. 1 § 2,
– 17 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 15 §, 3 a kap. 16 §, 4 a kap. 6–11 §§, 8 kap. 2–5 §§ och 9 kap. 2–6 §§,
– 21 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 7 kap. 2 och 3 §§,
– 22 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 7 kap. 4 och 10 §§,
– 25 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 3 kap. 13 §, 3 a kap. 12–14 §§, 4 kap. 4, 9 och 10 §§, 5 kap. 5–7 §§ och 11 kap. 1 § 1 och 3,
– 26 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 7 kap. 8 § och 11 kap. 4 §,
– 41 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 1–9 §§,
– 42 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 10 och 11 §§,
– 42 a § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 18–22 §§,
– 43 § lagen om vissa utsläpp av växthusgaser i fråga om 10 kap. 14 och 15 §§,
– 8 kap. 11 § regeringsformen i fråga om 11 kap. 2 §,
– 10 kap. 2 § regeringsformen i fråga om 11 kap. 3 §, och
– 8 kap. 7 § regeringsformen i fråga om övriga bestämmelser.

2 §[3] Bestämmelserna i denna förordning avser
– förordningens innehåll och ordförklaringar (1 kap.),
– myndigheter (2 kap.),
– utsläpp från anläggningar (3 kap.),
– utsläpp från bränsleverksamheter (3 a kap.),
– utsläpp från flygverksamhet (4 kap.),
– utsläpp från sjötransportverksamhet (4 a kap.),
– tilldelning av utsläppsrätter (5 kap.),
– elektronisk hantering av handlingar (6 kap.),
– unionsregistret (7 kap.),
– utfärdande och återlämnande av utsläppsrätter (8 kap.),
– överlämnande av utsläppsrätter (9 kap.),
– sanktioner (10 kap.), och
– bemyndiganden (11 kap.).

3 §[4] I 4–14 §§ förklaras ord och uttryck som används i förordningen. I övrigt har ord och uttryck i förordningen samma betydelse som i lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser.

9 §[5] Med *ny deltagare* avses i denna förordning en anläggning där det bedrivs någon sådan verksamhet som beskrivs i bilaga 1 och som omfattas av ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser som har getts för första gången den

[3] Senaste lydelse 2024:000.
[4] Senaste lydelse 2023:729.
[5] Senaste lydelse 2023:729.

– 1 juli 2019–31 december 2025 för tilldelningsperioden 2021–2025, eller

– 1 juli 2024–31 december 2030 för tilldelningsperioden 2026–2030.

3 kap.

1 §[6] Det är förbjudet att vid en anläggning bedriva en sådan verksamhet som anges i bilaga 1 utan tillstånd.

2 §[7] Bestämmelserna i denna förordning omfattar inte utsläpp från

1. en anläggning eller del av anläggning som används endast för forskning eller utveckling eller endast för att prova nya produkter eller nya processer,
2. en anläggning, under perioden 2026–2030, där mer än 95 procent av anläggningens totala utsläpp av växthusgaser under perioden 2019–2023 härrör från förbränning av sådan biomassa som uppfyller kriterierna för att räknas med emissionsfaktor noll enligt övervaknings- och rapporteringsförordningen, eller
3. en anläggning, under perioden 2031–2035, där mer än 95 procent av anläggningens totala utsläpp av växthusgaser under perioden 2024–2028 härrör från förbränning av biomassa som uppfyller kriterierna för att räknas med emissionsfaktor noll enligt övervaknings- och rapporteringsförordningen

Trots första stycket tillämpas förordningen på bränsleverksamheter som tillgängliggör bränsleprodukter som förbränns i sådana anläggningar som avses i första stycket.

6 § Tillstånd ska ges, om

1. den anläggning som verksamheten bedrivs på omfattas av de tillstånd som behövs enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning, och
2. verksamhetsutövaren bedöms kunna övervaka och rapportera verksamhetens utsläpp av växthusgaser på ett tillförlitligt sätt.

Naturvårdsverket får besluta att verksamheten får påbörjas även om tillståndsbeslutet inte har fått laga kraft, om det finns skäl till det.

14 §[8] Verksamhetsutövaren ska se till att utsläpp av de växthusgaser som omfattas av en beskrivning i bilaga 1 täcks av utsläppsrätter senast vid den redovisningstidpunkt som avses i 9 kap. 5 §.

15 §[9] För utsläpp av växthusgaser från verksamhet vid en anläggning som omfattas av beskrivning 1a i bilaga 1 gäller inte

1. skyldigheten i 14 § att se till att utsläpp växthusgaser täcks av utsläppsrätter, och
2. bestämmelserna om överlämnande av utsläppsrätter i 17 § lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser och 7 § 2 detta kapitel.

[6] Senaste lydelse 2023:729.
[7] Senaste lydelse 2024:306.
[8] Senaste lydelse 2023:729.
[9] Senaste lydelse 2023:729.

3 a kap. Utsläpp från bränsleverksamheter

Tillståndsplikt

1 § En bränsleverksamhet som tillgängliggör bränsleprodukter för konsumtion, vilka förbränns inom de sektorer som anges i bilaga 2, får endast bedrivas efter det att Naturvårdsverket har gett tillstånd till utsläpp av växthusgaser, om inget annat följer av 2 eller 3 §.

2 § Detta kapitel gäller inte bränsleverksamheter som

1. endast tillgängliggör sådana bränsleprodukter som

a) har en emissionsfaktor som är noll, eller

b) utgör farligt avfall eller kommunalt avfall, eller

2. endast tillgängliggör bränsleprodukter i samband med

a) sådan distansförsäljning som avses i 4 c kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi, eller

b) förfarandet för beskattade varor som avses i 4 d kap. samma lag.

3 § Kapitlet gäller inte heller bränsleverksamheter som endast tillgängliggör sådana bränsleprodukter som förbränns i

1. en sådan verksamhet som avses i bilaga 1 till denna förordning, eller

2. en verksamhet i en annan EU-medlemsstat som omfattas av de bestämmelser som genomför bilaga I till utsläppshandelsdirektivet i den staten.

Trots första stycket tillämpas kapitlet på bränsleverksamheter som tillgängliggör bränsleprodukter som förbränns

1. i samband med transport av växthusgaser för geologisk lagring i en lagringsanläggning som har ett sådant godkännande som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006, eller

2. i anläggningar som har undantagits med stöd av artikel 27a i utsläppshandelsdirektivet.

4 § En verksamhetsutövare som vill ansöka om tillstånd till utsläpp av växthusgaser ska göra detta hos Naturvårdsverket.

Ansökan ska innehålla

1. uppgifter om

a) verksamhetsutövaren,

b) vilka typer av bränsleprodukter som verksamhetsutövaren avser att tillgängliggöra och på vilket sätt, och

c) inom vilka sektorer enligt bilaga 2 som bränsleprodukterna ska användas för förbränning,

2. en övervakningsplan,

3. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som avses i 1 och 2, och

4. uppgifter om vem som svarar för kontakten med myndigheterna.

Naturvårdsverket får, om det finns särskilda skäl, i det enskilda fallet besluta att övervakningsplanen får lämnas in vid en annan tidpunkt än den som anges artikel 75b.2 i övervaknings- och rapporteringsförordningen.

Förutsättningar för tillstånd

5 § Tillstånd ska ges om verksamhetsutövaren bedöms på ett tillförlitligt sätt kunna övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser från bränsleverksamheten.

Naturvårdsverket får besluta att verksamheten får påbörjas även om tillståndsbeslutet inte har fått laga kraft, om det finns skäl för det.

Obligatoriska tillståndsvillkor

6 § Ett tillstånd ska förenas med villkor om att

1. verksamhetsutövaren ska övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med en övervakningsplan, och
2. utsläppsrätter ska överlämnas i enlighet med 9 kap.

Ändring av en bränsleverksamhet

7 § Verksamhetsutövaren ska snarast möjligt till Naturvårdsverket anmäla om det planeras en ändring i fråga om bränsleverksamheten eller de bränsleprodukter som tillgängliggörs för konsumtion.

En anmälan krävs dock endast om ändringarna i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av växthusgaser.

8 § Naturvårdsverket ska pröva om en sådan ändring som avses i 7 § gör det nödvändigt att ge verksamheten ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om sådana villkor behövs ska myndigheten ge ett nytt tillstånd.

Övertagen drift av en bränsleverksamhet

9 § Om en ny verksamhetsutövare tar över driften av hela eller delar av en bränsleverksamhet, ska den verksamhetsutövaren snarast möjligt anmäla detta till Naturvårdsverket.

10 § Naturvårdsverket ska utfärda ett nytt tillstånd om en ny verksamhetsutövare anmäls.

Information till Statens energimyndighet

11 § Naturvårdsverket ska informera Statens energimyndighet om beslut som gäller

1. ett nytt tillstånd,
2. ett återkallat tillstånd, eller
3. ett tillstånd till en ny verksamhetsutövare.

Övervakning och rapportering

12 § Verksamhetsutövaren för en verksamhet som omfattas av kravet på tillstånd enligt 1 § ska övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med övervaknings- och rapporteringsförordningen.

13 § I fråga om rapportering av historiska utsläpp för 2024 får Naturvårdsverket tillåta att en verksamhetsutövare inte motiverar varför en viss övervakningsmetod inte är tekniskt genomförbar eller varför en viss övervakningsmetod skulle medföra orimliga kostnader enligt artikel 75c eller 75d i övervaknings- och rapporteringsförordningen.

14 § År 2028, 2029 och 2030 ska verksamhetsutövaren, i enlighet med den genomförandeakt som Europeiska kommissionen har antagit med stöd av artikel 30f.3 i utsläppshandelsdirektivet, rapportera sådana kostnader som har samband med skyldigheten att överlämna utsläppsrätter i en bränsleverksamhet och som har förts över på den som använder de bränsleprodukter som har tillgängliggjorts för konsumtion.

Rapporteringen ska göras senast den 30 april varje år och avse de genomsnittliga kostnaderna för föregående kalenderår.

Krav på utsläppsrätter

15 § Verksamhetsutövaren för en verksamhet som omfattas av kravet på tillstånd enligt 1 § ska se till att utsläpp av växthusgaser från verksamheten täcks av utsläppsrätter senast vid den redovisningstidpunkt som avses i 9 kap. 5 a §.

Undantag från skyldighet att överlämna utsläppsrätter

16 § Verksamhetsutövaren ska inte överlämna utsläppsrätter för den del av verksamheten som omfattas av 2 § eller 3 § första stycket.

4 kap.

2 § Verksamhetsutövaren ska se till att utsläpp av koldioxid från EES-flygningar täcks av utsläppsrätter senast vid den redovisningstidpunkt som avses i 9 kap. 5 §.

6 kap.

2 §[10] En ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 5 § eller 3 a kap. 4 § ska lämnas till Naturvårdsverket elektroniskt genom den tekniska lösning som avses i 1 §.

Naturvårdsverket får, om det finns särskilda skäl, i det enskilda fallet besluta att en ansökan om tillstånd får lämnas till verket på annat sätt.

3 § Handlingar som gäller övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp ska lämnas elektroniskt till Naturvårdsverket genom den tekniska lösning som avses i 1 §.

Handlingarna är

1. utsläppsrapporter,
2. övervakningsplaner,
3. underrättelser om förslag till ändringar av övervakningsplaner enligt artikel 15 i övervaknings- och rapporteringsförordningen,
4. rapporter om förbättringar av övervakningsmetoden enligt artikel 69 eller 75q i övervaknings- och rapporteringsförordningen, och
5. verifieringsrapporter för utsläppsrapporter enligt artikel 27.1 eller 43r i verifieringsförordningen.

Naturvårdsverket får, om det finns särskilda skäl, i det enskilda fallet besluta att handlingar får lämnas på annat sätt.

4 § Kontrollörer ska vid utfärdande av verifieringsrapporter för utsläppsrapporter till verksamhetsutövare enligt artikel 27.1 eller 43r i verifieringsförordningen använda den tekniska lösning som avses i 1 §.

Naturvårdsverket får, om det finns särskilda skäl, i det enskilda fallet besluta att verifieringsrapporter får utfärdas på annat sätt.

[10] Senaste lydelse 2024:000.

9 kap.

2 § Om Naturvårdsverket har fastställt utsläpp enligt artikel 70 eller artikel 75r i övervaknings- och rapporteringsförordningen, ska det som Naturvårdsverket bestämt anses vara de sammanlagda utsläppen som avses i 16 § lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser.

5 §[11] Utsläppsrätterna i fråga om anläggningar, flygverksamheter eller sjötransportverksamheter ska överlämnas senast den 30 september, även om den dagen infaller på en lördag eller söndag, och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret.

5 a § Utsläppsrätterna i fråga om bränsleverksamheter ska överlämnas första gången 2028. Utsläppsrätterna ska överlämnas senast den 31 maj, även om den dagen infaller på en lördag eller söndag, och avse utsläppen under det närmast föregående kalenderåret.

Utsläppsrätterna ska dock överlämnas för första gången 2029, om Europeiska kommissionen har gjort ett sådant tillkännagivande som avses i artikel 30k i utsläppshandelsdirektivet.

10 kap.

5 §[12] En verksamhetsutövare som inte har överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter enligt 16 § lagen (2020:1173) om vissa utsläpp av växthusgaser ska betala en sanktionsavgift i förhållande till de utsläpp som utsläppsrätter inte har överlämnats för.

Avgiften ska uppgå till ett belopp som den 1 oktober i fråga om anläggningar, flygverksamheter eller sjötransportverksamheter, eller den 1 juni i fråga om bränsleverksamheter, det år då utsläppsrätterna skulle ha överlämnats motsvarar 100 euro per ton koldioxidekvivalenter. Om det av en omräkning med hänsyn till förändringar i det allmänna prisläget jämfört med prisläget år 2013 följer att det omräknade beloppet överstiger 100 euro, ska avgiften uppgå till det högre beloppet.

Förändringen i det allmänna prisläget ska beräknas enligt det europeiska konsumentprisindex som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

11 kap.

1 § Naturvårdsverket får meddela

1. föreskrifter om förenklade och standardiserade övervakningsplaner enligt artiklarna 13 och 75b i övervaknings- och rapporteringsförordningen,
2. ytterligare föreskrifter om tilldelning av utsläppsrätter, och
3. föreskrifter om att övervakningsplaner får lämnas in vid en annan tidpunkt än den som anges artikel 75b.2 i övervaknings- och rapporteringsförordningen.

4 § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om avgifter för myndighetens kostnader för avvisning eller kvarhållande av fartyg och förbud för fartyg att anlöpa svensk hamn enligt 2 kap. 6 § 2 och 3 och 10 kap. 18–21 §§.

---

[11] Senaste lydelse 2023:729.
[12] Senaste lydelse 2024:000.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 november 2024.

2. En verksamhetsutövare som den 1 januari 2025 bedriver en bränsleverksamhet som omfattas av kravet på tillstånd enligt 3 a kap. 1 § får fortsätta att bedriva verksamheten under förutsättning att en ansökan om tillstånd har getts in före den dagen. Sådan verksamhet får dock bedrivas utan tillstånd längst till dess att tillståndsfrågan är slutligt avgjord.

Utsläpp av växthusgaser vid förbränning av bränsleprodukter i vissa sektorer

Denna bilaga innehåller beskrivningar av sektorer inom vilka bränsleprodukter som tillgängliggörs förbränns.

Beskrivningar av sektorer

Beskrivning 1. Energiindustri.

Sektorn omfattar

1. kraftvärmeproduktion,
2. värmeverk,
3. elproduktion,
4. petroleumraffinering,
5. tillverkning av koks,
6. andra energiindustrier än de som anges i 1–5, och
7. användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom de verksamheter som anges i 1–6.

Beskrivning 2. Tillverknings- och byggindustrin.

Sektorn omfattar

1. järn- och stålindustri,
2. cement-, kalk- och gipstillverkning,
3. glastillverkning,
4. annan icke-metallisk mineralindustri,
5. kemiindustri,
6. bygg- och anläggningsindustri,
7. gruvindustri,
8. gummi- och plastindustri,
9. textil- och lädervaruindustri,
10. trävaruindustri,
11. verkstadsindustri,
12. massa- och pappersindustri och tryckerier,
13. metallindustri,
14. livsmedelsindustri,
15. tobaksindustri,
16. andra tillverknings- och byggindustrier än de som anges i 1–15, och
17. användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom de verksamheter som anges i 1–16.

Beskrivning 3. Vägtransporter.

Sektorn omfattar vägtransporter med följande fordon

1. personbilar,
2. A-traktorer,
3. lätta lastbilar,
4. tunga lastbilar,
5. lätta bussar,
6. tunga bussar,
7. mopeder, och
8. motorcyklar.

Sektorn omfattar dock inte vägtransporter med fordon som används för militära ändamål.

Beskrivning 4. Järnvägstransporter.

Sektorn omfattar järnvägstransporter av gods och passagerare, dock inte järnvägstransporter för militära ändamål.

Beskrivning 5. Fritidsfartyg.

Sektorn omfattar fritidsfartyg, dock inte fiskefartyg.

Beskrivning 6. Flygplatser och hamnar.

Sektorn omfattar

1. flygplatser,
2. hamnar, och
3. användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom de områden som anges i 1 och 2.

Sektorn omfattar dock inte

1. militära flottiljflygplatser och flygplatser,
2. militära hamnar,
3. militär verksamhet vid civila flygplatser,
4. militär verksamhet vid civila hamnar, och
5. militär användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom de flygplatser, hamnar eller verksamheter som anges i 1–4.

Beskrivning 7. Kommersiella och offentliga lokaler.

Sektorn omfattar

1. kommersiella lokaler,
2. offentliga lokaler,
3. användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom de lokaler som anges i 1 och 2.

Sektorn omfattar dock inte

1. lokaler som används för militära ändamål,
2. användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom de lokaler som anges i 1.

Beskrivning 8. Bostäder.

Sektorn omfattar

1. bostäder, och
2. användning av terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner i anslutning till bostäder.

Beskrivning 9. Fiske, jordbruk, skogsbruk och vattenbruk.

Sektorn omfattar

1. lokaler som ingår i fiske, jordbruk, skogsbruk eller vattenbruk, och
2. användning av fiskefartyg, terrängmotorfordon och andra arbetsmaskiner inom fiske eller jordbruks-, skogsbruks- eller vattenbruksverksamheter.